

5. Матезиус В. О так называемом актуальном членении простого предложения / В. О. Матезиус // Пражский лингвистический кружок: сб. ст. – М.: Прогресс, 1967. – С. 239-245;

6. Розенталь Д. Э. Словарь-справочник лингвистических терминов / Д. Э. Розенталь, М. А. Теленкова. – М. : Астрель: АСТ, 2001. – 624 с.

Стаття надійшла до редакції 20.10.2013

V. V. Orekhov

ACTUAL DISMEMBERMENT OF INCOMPLETE COMPLEX SENTENCES

The article is the sequential proceeding of the author's series of publications dedicated to the investigation of actual sentence dismemberment. The author makes an analysis of the communicative structure of the incomplete complex sentences focusing on the tier nature of actual dismemberment of these constructions.

Keywords: *theme, rheme, layer, actual dismemberment, complex sentence.*

УДК 811.134.2'81'42

В. І. Охріменко

МОДАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ЄДИНОЇ МОЖЛИВОСТІ (на матеріалі італійської мови)

У статті розглядаються дискурсивні характеристики модального значення єдиної можливості, окреслюється смислова структура засобів його вираження. Показано кореляцію між внутрішньою формою модальної одиниці та мовними засобами у мікротексті її функціонування у приядерній зоні, на ближній периферії та на периферії.

Ключові слова: *модальність, модальне значення, єдина можливість, смислова структура.*

Актуальність дослідження зумовлюється необхідністю комплексного дослідження категорії модальності у сучасній лінгвістиці, що носить поліпарадигмальний характер.

Метою статті є визначення особливостей модального значення єдиної можливості у взаємозв'язку зі смисловою структурою засобів його вираження.

Об'єкт дослідження становить мікротекст функціонування засобів вираження модального значення єдиної можливості.

Предметом дослідження є дискретизація смислового простору мікротексту функціонування засобів вираження модального значення єдиної можливості.

Наукова новизна дослідження полягає у першій спробі розкриття смислової структури модального засобу в аспекті встановлення взаємозалежності між його семантикою як згорнутою структурою та параметрами мікротексту його функціонування.

У нашій концепції ми визначаємо категорію модальності як чотирирівневе утворення: модальне когнітивно-семантичне поле (КСП) – модальне значення – модальна одиниця – сукупність її функціонально-семантичних варіантів (ФСВ). На відміну від концепції функціонально-семантичного поля (ФСП) О. В. Бондарка [1], ми постулюємо сполучення модальної одиниці з модальним полем не безпосередньо, а через модальне значення. *Модальне поле* є абстрактною сутністю, в основі якого

міститься бінарна опозиція. Її нейтралізація відбувається не відразу, а є процесом, прослідкувати який можна лише у мікротексті функціонування модальної одиниці. *Модальне значення* визначається за сукупністю параметрів, які каузують зняття невизначеності опозиції модального поля. *Модальна одиниця* розглядається в аспекті взаємозалежності її семантики як згорнутої структури та параметрів мікротексту функціонування у приядерній зоні (безпосередня сполучуваність), на ближній периферії (рівень висловлення, до складу якого входить модальна одиниця, або суміжного висловлення), та на периферії (рівень мікротексту). *Функціонально-семантичний варіант* модальної одиниці визначаються після її дослідження у мікротексті і побудови моделей мікротексту (кожній моделі мікротексту відповідає ФСВ). В основі назви моделі мікротексту знаходиться провідна група модусів. У результаті взаємодії епістемічного модусу з перцептивним, емотивним, волітивним, аксіологічним та поділу ментальної діяльності на синтетичну та аналітичну за Л. С. Виготським [2], потенційно маємо 2 синтетичні моделі (сенсорно-рефлексивного синтезу, сенсорно-емотивно-рефлексивного синтезу) та 4 аналітичні (рефлексивізації перцепції, рефлексивізації емотивності, рефлексивізації волітивності, рефлексивізації аксіологічності). Розгортання інформації у мікротексті за певними векторами (перцептивним, емотивним, епістемічним, волітивним, аксіологічним), характер внутрішньофразової та трансфрастичної зв'язності уможлиблює відстеження процесу смислотворення модальної одиниці. На відміну від усіх інших концепцій поля, ми виносимо *принцип ядра та периферії у мікротекст*: ядром є модальна одиниця, приядерну зону складає її безпосередня сполучуваність, ближню периферію – різнорівневі мовні засоби модального висловлення, периферію – мікротекст. Точкою відліку при розкритті смислової структури модальної одиниці є її *семантика* та зв'язок з *опозицією модального поля*.

Шкалою виміру модального поля можливості є опозиція «нереалізація можливості vs реалізація можливості»; потенційна невизначеність або опрідметнення одного з членів опозиції відбувається через зумовленість [3, с. 381].

В італійській мові існують модальні конструкції єдиної можливості, що виражаються через подвійне заперечення та через обмеження. Власне 'обмеження' походить від 'межа', що асоціюється з граничністю, зіткненням протилежностей. Звідси можна висунути гіпотезу, що обмеження стосуватиметься певних модусів, специфічних для мікротексту функціонування певних модальних конструкцій.

Перелік етимонів концепту 'кінець' з ілюстративним матеріалом у грецькій, латині, слов'янських мовах, англійській та німецькій [4, с. 115], може бути узагальненим у такий спосіб: 1) закінчення (дії, процесу, стану); 2) досягнення межі; 3) отримання результату. Ця узагальнена класифікація може стосуватися і модальних конструкцій єдиної можливості.

Розглянемо спочатку модальні конструкції єдиної можливості через *подвійне заперечення*. До таких конструкцій належать: *non potere far a meno di + інфінітив*, *non poter a meno di + інфінітив*, що перекладаються 'не могли не' та *non poter trattenersi (astenersi) da + інфінітив*, що перекладається 'не могли (утриматися від того, щоб) не'. Йдеться про єдино можливу дію суб'єкта модальної оцінки, а мовні засоби відображають принцип *duplex negatio affirmat*.

За даними аналізу, модальні конструкції єдиної можливості через подвійне заперечення вживаються переважно на позначення *реакції* суб'єкта у певних обставинах, що корелює з ситуативністю *hic et nunc* або її відтворенням призму рефлексії. Реакції такого типу характеризуються відсутністю наміру і невідконтрольністю суб'єкту [5, с. 140], є миттєвими, одноразовими, а їхня семантика є

«аористичною, що вміщає ніби межу зміни» [6, с. 23]. Конструкції вживаються у складі моделі сенсорно-емотивно-рефлексивного синтезу. Розглянемо детальніше кожну з них.

1. Модель сенсорно-емотивно-рефлексивного синтезу з конструкцією *non poter + trattenersi (astenersi) da + infinitiv*. Модальна конструкція *non poter + trattenersi (astenersi) da + infinitiv*, на відміну від двох інших, є більш референційно прозорою. Такий параметр корелює дійсності ситуації, як реакція суб'єкта, що підлягає модальній оцінці, відображається у семантиці її складника *trattenersi (astenersi)* – 'утриматися', а власне конструкція дослівно перекладається 'не могли утриматися від того, щоб не...'. Емоційна реакція суб'єкта у такому разі є невідконтрольною, а спонтанність емоційних реакцій, як відомо, унеможливує їх симуляцію, приховування [7, с. 167]. Приєднувальний компонент співвідноситься з контрастом як основною ознакою ситуацій, що вербалізуються в мікротексті функціонування усіх конструкцій єдиної можливості. Розглянемо приклад.

S'appressò quindi a una nicchia scavata dentro il muro, ov'era stante, bella e sorridente, la marmorea testa d'una dia, un'Afrodite, Artemide o Demetra: la spruzzò di latte, la spalmo di mele, mormorando a fior di labbra le letane (...) Isidoro, frate d'un tempo e frate sempiterno, non poté astenersi dal richiedere: «Mastro curatolo, don Nino, che santa è quella?» (Consolo, p. 64). Ісідоро під впливом враження, що справило на нього зображення богині в храмі, не міг утриматися від того, щоб не спитати, чиє то було зображення (*non poté astenersi dal richiedere*). Стимул, що вражає уяву мовця, викликає реакцію зацікавленості, а висловлення спрямоване на стимулювання комунікації.

Фрагмент об'єктивної дійсності, що викликає єдино можливу реакцію суб'єкта модальної оцінки, максимально протиставляється за принципом релевантної виділеності: має місце контраст між уже існуючою в епістемічній сфері інформацією та неочікуваною. У такому разі модальне висловлення єдиної можливості або суміжні висловлення характеризуються частотністю вживання лексичних одиниць, що є носіями «модальної маркованості» в аспекті нестандартної оцінки мовцем ситуації, і надають висловленню «реальний модальний статус» [8, с. 115]. Наприклад, у висловленні *Il suo volto cercava di atteggiarsi a una espressione di benvenuto, ma non potei trattenermi dal fremere di fronte a una così singolare fisionomia (Eco, p. 81)* міститься інформація про незвичний зовнішній вигляд бібліотекаря абатства (*singolare fisionomia*), побачивши якого, хлопець не міг не здригнутися.

Параметрами текстового кореляту даної моделі є: взаємодія перцептивного, емотивного, епістемічного модусів у мікротексті; лексичні одиниці (ЛО) семантики перевищення міри якості (*bellissimo, magnifico / terribile, orrendo*); ЛО емотивної семантики на позначення емоційної реакції страху, здивування (*spaurirsi, inquietarsi, sconcertarsi, esser stupito*); ЛО семантики ексклюзивності (*singolare, estremo*); *non potere trattenersi (astenersi) da + infinitiv* у ролі маркера спонтанної невідконтрольної сенсорної реакції суб'єкта на повністю неочікувану інформацію, що суперечить його уявленням.

2. Модель сенсорно-емотивно-рефлексивного синтезу з конструкцією *non potere far a meno di + infinitiv*. З трьох аналізованих конструкцій дана є найчастотнішою. До її складу входить десемантизований компонент *fare*. Контраст як невід'ємна складова позамовної ситуації, що вербалізується у мікротексті, ґрунтується на протиставленні аксіологічно значущої неочікуваної інформації для мовця – суб'єкта модальної оцінки, що викликає емоційну реакцію. Проілюструємо прикладом.

Passò un minuto ed ecco entrare una brutta e nerboruta svizzera tutta ammantata di veli azzurri, portando in braccio il bambino. Era un bambino di forse due anni, bruno,

magnifico, con una gran faccia tonda, vispi occhi neri, espressione allegra e intelligente. «Che bel bambino» non potei fare a meno di esclamare sinceramente ammirato (Moravia RD, p. 282). У мікротексті домінує перцептивний модус: більшість висловлень вербалізують сенсорне сприйняття фрагмента дійсності. Репліка мовця *Che bel bambino* визначається як єдино можлива у даній комунікативній ситуації. Емотивні текстові сегменти вербалізують спонтанну, невідконтрольну емоційну реакцію мовця (*sinceramente ammirato*). Інфінітив, що приєднується до модальної конструкції, є емотивно маркованим (*esclamare*). Мікротекст характеризується смисловими відношеннями контрадикторності між аксіологічними текстовими сегментами: миловидна дитина, що викликає захоплення, протиставляється не надто приємній на вигляд гувернантці (*brutta e nerboruta svizzera – magnifico, espressione allegra e intelligente*).

Мікротекст містить такі параметри: взаємодія емотивного, епістемічного, аксіологічного модусів у мікротексті; ЛО оцінної семантики; ЛО семантики перевищення міри якості (*magnifico, eccellente, terribile*); емотивні ЛО на позначення спонтанної, раптової, невідконтрольної емоційної реакції, межової за полюсом (*ammirato, stupito*); емотивно маркований інфінітив (*esclamare, gridare*) або приєднувальний компонент (*domandare stupito*); частотність вживання ЛО семантики кванторної всезагальності *mai, nessuno; non potere fare a meno di + інфінітив* у ролі маркера спонтанної невідконтрольної емоційної реакції суб'єкта на повністю неочікувану інформацію.

3. Модель сенсорно-емотивно-рефлексивного синтезу з конструкцією *non poter a meno di + інфінітив*. Дана конструкція має спрощений вигляд завдяки елімінації компонента *fare*. Розглянемо приклад.

Visto che stava muta e dura, si fece a un tratto molle egli stesso, sorridente, grazioso, le disse che veniva da Verona, le propose d'indovinar il giro che aveva fatto (...) Tornò a descriver la villa così minutamente che la marchesa non poté a meno di riconoscere il suo possesso di Monzambano (Fogazzaro, p. 187). Племінник запропонував маркізі відгадати назву місцевості, якою він подорожував, і описав її так детально, що маркіза не могла не впізнати один зі своїх маєтків. У мікротексті вербалізується схема: фрагмент дійсності → сенсорно-рефлексивний синтез → ментальна реакція впізнавання. Інфінітив, що приєднується до модальної конструкції, характеризується семантикою результативної епістемічної діяльності (*ricoscere*).

У ситуаціях подібного типу контраст виявляється в епістемічній реакції впізнавання, що виникає в результаті зіставлення інформації, що сприймається, з існуючими в пам'яті ментальними образами, їх ідентифікацією. Також модальна конструкція *non potere a meno di* вживається у ситуаціях, де має місце перехід від неусвідомлення до усвідомлення, від незгоди до згоди. Контраст у будь-якому разі є присутнім.

Компонент, що приєднується до конструкції, має містити такі характеристики, як контраст, трансформація, миттєвість. Так, можна сказати *non potere a meno di ricordare*, але не **non potere a meno di dimenticare*. Адже у дослідженні ментальних предикатів встановлено, що забування не відбувається у фіксований проміжок часу: подія 'забування' є «у повному сенсі фіктивною: момент переходу з одного стану до іншого ніяким чином не фіксується» [9, с. 217]. Дієслова семантики процесуальності не приєднуються до модальних конструкцій єдиної можливості через подвійне заперечення.

Параметрами текстового кореляту моделі сенсорно-емотивно-рефлексивного синтезу є: взаємодія епістемічного, емотивного, аксіологічного модусів у мікротексті;

основний спосіб структурування інформації: бінарні структури на позначення сприйняття – ідентифікації; частотність вживання ЛО епістемічної семантики на позначення зміни епістемічного стану (*riconoscere*); частотність вживання ЛО на позначення репліки – реакції комуніканта (*replicare, reagire, accordarsi, ammettere*); *non potere a meno di + інфінітив* у ролі маркера епістемічної реакції впізнавання, усвідомлення, оцінки.

Розглянемо модальну конструкцію єдиної можливості через **обмеження**: *non poter far altro che + інфінітив*, що відтворюється при перекладі ‘не залишатись нічого іншого ніж’. На обмеження вказує компонент *altro che*. Характер дії, що визначається як єдино можлива, накладає обмеження на всі інші дії і визначається певними чинниками кореферентної дійсності ситуації, пов’язаними з суперечністю, контрастом.

4. Модель сенсорно-емотивно-рефлексивного синтезу з конструкцією *non poter far altro che + інфінітив*.

«*Vi chiedo perdono, venerabile Jorge*», disse. «*La mia bocca ha tradito i miei pensieri, non volevo mancarvi di rispetto. Forse quello che dite è giusto, e io mi sbagliai*». *Jorge, di fronte a quest'atto di squisita umiltà, emise un grugnito che poteva esprimere sia soddisfazione che perdono, e non poté far altro che tornare al suo posto, mentre i monaci, che durante la discussione si erano via via avvicinati, rifluiscono ai loro tavoli da lavoro* (Eco, p. 141). Йдеться про дискусію, що виникла навколо одного з творів Аристотеля, та відволікла від звичної роботи монахів, які копіювали рукописи у скрипторії. Після того, як Вільгельм, щоб не злити Хорхе, попросив у нього пробачення та припустив, що він помилявся, тому не залишалось іншого, крім повернутись на своє місце. Емотивні текстові сегменти вводять інформацію про зміну емоційного стану суб'єкта (*sia soddisfazione che perdono*), волітивні текстові сегменти – інформацію про зміну дій суб'єкта (*non poté far altro che tornare al suo posto*): різка зміна емоційного стану від роздратованості до заспокоєння приводить до продовження звичної діяльності.

Параметрами текстового кореляту є: контамінація епістемічного модусу волітивним та емотивним; *епістемічні текстові сегменти* на позначення зміни епістемічного стану суб'єкта: – від хибного до істинного знання (*aver torto – aver ragione, sbagliarsi – riconoscere / avvertire*), – від повного незнання до усвідомлення (*non pensare mai a/ di, finora non sospettare neanche*); *емотивні текстові сегменти* на позначення зміни за полюсом емоційного стану суб'єкта (*innervosirsi, arrabbiarsi – tranquillizzarsi, calmarsi*); *non poter far altro che + інфінітив* у ролі маркера миттєвої зміни наміру та його реалізації, зумовленої трансформацією емоційного / епістемічного стану суб'єкта у поляризований.

Розглянемо різнорівневі мовні засоби, що вживаються у мікротексті функціонування модальної конструкції *non potere far a meno di* у приядерній зоні, на ближній периферії та на периферії.

У *приядерній зоні non potere far a meno di* високочастотним є сполучення модальної конструкції з емотивно маркованими *verbā dicendi (esclamare)*. Наприклад: «*Che buon'amica*», *non potei fare a meno di esclamare* (Moravia RR, p. 118).

Відмітимо і сполучення конструкції з емотивно нейтральними *verbā dicendi (domandare, notare)*; проте зазвичай у постпозиції до таких дієслів вживаються ЛО емотивної семантики *acido, ansioso, meravigliato, stupito*. У цьому разі модальна конструкція містить інформацію про зміну емоційного стану суб'єкта модальної оцінки. Наприклад: *Non potei fare a meno di notare, acido: «Te l'ha data l'imbeccata, Guglielmo»* (Moravia RR, p. 7).

Модальна конструкція сполучається також з ЛО на позначення фізіологічної сенсорної реакції – умовного рефлексу (*arrossire, diventar rosso in faccia, trasalire*),

спонтанних жестів (*gettare un'occhiata, levare gli occhi, fissare lo sguardo, prestare orecchio, voltarsi*). Наприклад: *Io non potei fare a meno di levare gli occhi verso quel piede e, tutto ad un tratto, avvertii che quella cosa era ricaduta giù, dall'altra parte, nell'oscurità* (Moravia RR, p. 99-100). *Non può far a meno di prestare orecchio* (Pirandello EIV, p. 183). Також відмітимо комбінаторику з ЛО на позначення спонтанної емоційної реакції (*scoppiare in risata, scoppiare in singhiozzi, rendere il sorriso*). Наприклад: *Lo guardai e quindi non potei fare a meno di scoppiare in una gran risata, non sapevo neppure io perché* (Moravia RR, p. 83).

Модальна конструкція сполучається з ЛО емотивної семантики (*provare un sentimento di, provare un sentimento d'affetto, non conmuoversi, sentire*). Наприклад: *Dico la verità, vedendola così bellina, con quei suoi occhi dolci (...), non potei fare a meno di provare un sentimento di affetto (...)* (Moravia RR, p. 133).

На ближній периферії функціонують ЛО емотивної семантики (*bruciare, perplesso, rabbia, rancore, timore*), ЛО (гіпер)позитивної / (гіпер)негативної оцінки (*magnifico, bello, brutto, terribile*). Модальне висловлення має ретроспективний характер. Наприклад: *Ma sia che il rancore fosse più forte della prudenza, sia che vedendola parlare a quel modo del marito, cominciassi di nuovo a sperare per me, non potei fare a meno di rispondere: «Dico che hai ragione... le donne per lui sono tutto... belle o brutte (...)?»* (Moravia RR, p. 97).

Для периферії характерною є вербалізація аксіологічно та емотивно значущої інформації, що каузує сенсорну, емоційну, епістемічну реакцію. Відмітимо смислові відношення контрадикторності між текстовими сегментами з інформацією, що слугує джерелом контрасту (викликає подив, суперечить системі цінностей).

Отже, в основі модального значення єдиної можливості міститься контраст між чинниками навколишньої дійсності та сформованими уявленнями і системою цінностей суб'єкта, що оцінюється з позицій модальності, що викликає реакцію супротиву. Опозиція модального поля втрачає значущість через безальтернативність. Це модальне значення виражається модальними конструкціями через подвійне заперечення та через обмеження, що вводять єдино можливу перцептивну, емоційну, епістемічну, вербальну реакцію суб'єкта. Дані конструкції разом з приєднувальним компонентом, який відноситься до приядерної зони, утворюють модальні структури. Специфіка структури конструкцій (компонент реакційності, наявність або відсутність допоміжного дієслова *fare*, наявність показника альтернативності *altro che*) визначає закономірності приєднувального компонента в аспекті вказування на сенсорну або емоційну реакцію, епістемічну реакцію, безальтернативну дію. Це є свідченням неповної десемантизації компонентів модальної структури. До ближньої периферії потрапляють мовні засоби, що вербалізують чинники, що викликали реакцію суб'єкта: лексичні одиниці семантики перевищення міри якості, гіперпозитивної або гіпернегативної оцінки, акціональної семантики. На периферії (рівень мікротексту) ця інформація зазнає доповнення і деталізації; характерною рисою мікротексту модальних структур єдиної можливості є смислові відношення контрадикторності між текстовими сегментами. Значущими мовними засобами, що окреслюють смислову структуру модальних одиниць єдиної можливості, виявилися ЛО на позначення сенсорної або емоційної реакції-рефлексу, епістемічної реакції впізнавання та усвідомлення, зміни емоційного стану, перевищення міри якості.

Список використаної літератури

1. Бондарко А. В. Теория функциональной грамматики: Темпоральность. Модальность: моногр. в 6-ти т. / Е. И. Беляева, Н. Н. Корди, С. Н. Цейтлин и др., отв. ред. А. В. Бондарко. – Ленинград: Наука, 1990.

2. Выготский Л. С. Психология : сб. тр. / Л. С. Выготский; предисл. Н. Е. Веракса. – М. : Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000. – 1008 с. (Серия «Мир психологи»).

3. Охріменко В. І. Онтологія та гносеологія категорії модальності в італійській мові: дис. ... д-ра філол. наук: спец. 10.02.05 «Романські мови» / Валерія Ігорівна Охріменко. – КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2012. – 612 с.

4. Мечковская Н. Б. Концепты «начало» и «конец»: тождество, антиномия, асимметричность / Н. Б. Мечковская // Логический анализ языка. Семантика начала и конца: сб. науч.-аналит. обзоров / отв. ред. Н. Д. Арутюнова, Т. Е. Янко, Н. Ф. Спиридонова. – М.: Индрик, 2002. – С. 109–120.

5. Зализняк А. А. Контролируемость ситуации в языке и в жизни / А. А. Зализняк // Логический анализ языка. Модели действия: сб. науч.-аналит. обзоров / отв. ред. Н. Д. Арутюнова, Н. К. Рябцева. – М.: Наука, 1992. – С. 138–145.

6. Золотова Г. А. Категории времени и вида с точки зрения текста / Г. А. Золотова // Вопросы языкознания. – 2002. – № 3. – С. 8–29.

7. Шаховский В. И. Лингвистическая теория эмоций: моногр. / В. И. Шаховский. – М.: Гнозис, 2008. – 416 с.

8. Яковлева Е. С. Слово в модальной перспективе высказывания / Е. С. Яковлева // Логический анализ языка. Модели действия: сб. науч.-аналит. обзоров / отв. ред. Н. Д. Арутюнова, Н. К. Рябцева. – М.: Наука, 1992. – С. 115–122.

9. Зализняк А. А. Концептуализация памяти и забвения в русском языке / А. А. Зализняк // Когнитивные исследования: сб. науч. тр. / отв. ред. В. Д. Соловьев, Т. В. Черниговская. – М.: Институт психологии РАН, 2008. – Вып. 2. – С. 209–230.

Список джерел ілюстративного матеріалу

1. Consolo V. Retablo / Vincenzo Consolo. – Milano: Oscar Mondadori, 2003. – 154p.

2. Eco U. Il nome della Rosa / Umberto Eco. – Milano: Tascabili Bompiani, 2006. – 539 p.

3. Fogazzaro A. Piccolo mondo antico / Antonio Fogazzaro. – Milano: Mondadori, 1986. – 410 p.

4. Moravia A. Racconti dispersi / Alberto Moravia. – Milano: Tascabili Bompiani, 2002. – 393 p.

5. Moravia A. Racconti romani / Alberto Moravia. – Milano: Bompiani, 1986. – 183 p.

6. Pirandello L. Sei personaggi in cerca d'autore. Enrico IV / Luigi Pirandello. – Milano: Oscar Mondadori, 1990. – 237 p.

Стаття надійшла до редакції 02.10.2013

V. I. Okhrimenko

MODAL MEANING OF UNIQUE POSSIBILITY (based on materials of the Italian language)

The article deals with discursive characteristics of modal meaning of unique possibility as well as highlights content structure of means to express it. The author makes a correlation between an internal form of modal unit and language means in prenuclear zone, close peripheral zone and peripheral zone.

Keywords: modality, modal meaning, unique possibility, content structure.